

عوامل موثر بر سلامت و رفاه اجتماعی در جامعه کنونی

رضا عباسی راینی^۱، بهناز کریم پور^{۲*}، مرضیه خدایی^۳

۱- مدیر بیمارستان افضل پور کرمان

۲- کارشناس بهداشت محیط

۳- دانشجوی دکترا مدیریت دولتی

behnazkarimpoor@gmail.com

چکیده

با توجه به افزایش آسیب های اجتماعی لازم است شاخص های سلامت اجتماعی به طور دقیق مشخص و در جهت بهبود آن ها تلاش شود. در واقع سلامت و رفاه اجتماعی در کنار سلامت جسم و روان از اهمیت ویژه ای بر خوردار است. و باید بدانیم که این شاخص ها به سه حیطه فرد، خانواده و جامعه وابسته می باشند. مقاله حاضر پژوهشی کاربردی است و از حیث روش نیز یک تحقیق توصیفی بود. در این مطالعه با استفاده از روش کتابخانه ای و مراجعه به نشریات تخصصی و سایتهای علمی، مطالعات و مقالات مرتبط اولیه گردآوری و جمع بندی شدند و نتایج حاصل از جستجو حدود ۳۴۰ مقاله داخلی و خارجی بود که از بین آن ها ۶۰ مقاله انتخاب و بررسی شد. عوامل مختلف تأثیر گذار بر سلامت و رفاه اجتماعی شامل سرمایه اجتماعی، امنیت اجتماعی، فقر، بی عدالتی، بیکاری و حتی تفاوت های جنسیتی است. ارتقای این عوامل بدون همکاری بخش های مختلف امان پذیر نیست. در واقع میتوانیم با بهبود در برنامه های پیشگیری و اصلاح شیوه زندگی باعث افزایش شاخص های سلامت و رفاه اجتماعی شویم. لازم است که دولت مردان با تمرکز بر روش هایی که باعث افزایش این شاخص ها میشود توجه ویژه ای به افرادی در طبقات پایین و گروه های حساس جامعه کنند.

واژگان کلیدی: رفاه اجتماعی، سلامت اجتماعی، شاخص های سلامت اجتماعی.

مقدمه

سازمان جهانی بهداشت رفاه اجتماعی را اینگونه تعریف میکند "به شرایطی که در آن خشنودی انسان در زندگی مطرح است". در واقع میتوان گفت به شرایطی که در آن مسائل اجتماعی حل یا کنترل میشوند، نیازهای اولیه انسان ها برطرف و فرصت های اجتماعی در آن به حداکثر میرسد. همچنین مفاهیم جدیدتری مانند فرصت های اجتماعی و رضایت اجتماعی و... به آن اضافه شده است (سازمان بهداشتی کشور، ۱۳۷۹). همچنین این سازمان برای سلامت هم تعریف: "سلامت به معنای حالت رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی ونه فقط نبود بیماری" را ارائه نموده است (Allin P, 2007:۴۶). در تعریفی دیگر این سازمان عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را چنین بیان کرده است که "شرایطی که در آن افراد به دنیا می آیند، رشد، زندگی و کار می کنند، و نظام سلامت نیز از جمله عوامل اجتماعی موثر بر سلامت است (WHO, 2011).

اسمیت در مطالعه خود در سال ۲۰۰۸ برای سلامت اجتماعی تعریف "ارزیابی رفتارهای معنادار مثبت و منفی فرد در ارتباط با دیگران" را ارائه نمود و آن را یکی از اساسی ترین شاخص های سلامت هر کشوری معرفی کرد. در مطالعه ای دیگر سلامت اجتماعی را "کمیت و کیفیت درگیر شدن و تعامل فرد با اجتماع به منظور ارتقاء رفاه آحاد جامعه" تعریف کرده است که این تعامل موجب ارتقاء سرمایه اجتماعی، امنیت اجتماعی، کاهش فقر و بی عدالتی میشود و نقطه مقابل آن افزایش آسیب های اجتماعی میباشد (VosooghMoghaddam, A., and H. and Shadpoor Salarianzadeh, K, 2010:۷۵B. Damari). سلامت اجتماعی در کنار ابعاد جسمانی و روانی، بعنوان یکی از ابعاد بهداشتی و آسایش وجود دارد (MOHAMMAD HASSAN SHARBATIYAN and POUYA TAVAFI, 2015:۹). در واقع سلامت اجتماعی بخشی از سلامت فرد است